Dosarul nr. 3-1512/2023, 2-23089152-12-3-21062023

HOTĂRÂRE
în numele legii

01 noiembrie 2024 municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

în componență:

președintele ședinței, judecătorul Viorica Dodon

grefierul Alina Roman

cu participarea:

reprezentantului reclamantului, avocatul Nicolae Roșca

reprezentantei pârâtului, Eugenia Candu

examinând în ședință de judecată publică cauza în procedura contenciosului administrativ la acțiunea depusă de Valentin Răileanu împotriva Serviciului Vamal privind anularea actelor administrative,

c o n s t a t ă

La data de 21 iunie 2023 avocatul Nicolae Roșca, în interesele reclamantului Valentin Răileanu, a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Serviciului Vamal privind anularea actelor administrative.

În motivarea acţiunii indică că reclamantului Valentin Răileanu i-a fost stabilit grad de dizabililate accentuat, începând cu data de 12 august 2019, pe un termen nedeterminat, fapt confirmat de certificatul de încadrare în grad de dizabilitate seria/nr. *****, eliberat de către Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilității şi Capacității de Muncă de pe lângă Ministerul Sănătății, Muncii şi Protecției Sociale, (actualmente Ministerul Muncii şi Protecției Sociale), în baza raportului nr. 3145 din 22 august 2019.

Ulterior, în baza concluziei Consiliului s-a constat necesitatea deservirii reclamantului cu transport, deoarece afecțiunea corespunde cpt. 1 din lista afecțiunilor aparatului locomotor. Reieșind din concluzia experților şi a comisiei de evaluare a gradului de dizabilitate, a apărut necesitatea de a achiziționa un

automobil personal, fiind persoană cu afecțiuni ale aparatului locomotor. Cunoscând despre faptul că statul a intervenit întru ajutorarea persoanelor cu grad de dizabilitate, şi anume, cu afecțiuni ale aparatului locomotor, prin favorizarea la aplicarea facilităților fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, la data de 10 septembrie 2019 a introdus pe teritoriul Republicii Moldova, prin Biroului Vamal Sculeni, prin intermediul lui *****, care a acționat reprezentant al reclamantului, mijlocul de transport de model *****, VIN/COD *****, pe numele lui Valentin Răileanu, fapt confirmat prin adeverința nr. 0551257 din 10 septembrie 2019.

Menționează că pentru importul mijlocului de transport cu destinație specială pe teritoriul Republicii Moldova şi pentru a beneficia de facilitățile fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, Valentin Răileanu a depus un pachet de acte prin intermediul reprezentantului său *****, care confirmau că faţă de ultimul urma a fi aplicate acele facilități fiscale şi vamale la importul automobilului cu destinație specială menționat supra.

Prin urmare, după ce a fost importat în R.M. pe numele Valentin Răileanu, mijlocul de transport de model *****, VIN/COD ***** a fost înregistrat şi înmatriculat la unul din Birourile de înmatriculare a mijloacelor de transport din cadrul ASP, cu eliberarea ulterioară a certificatului de înmatriculare, act care a fost prezentat la asistentul social de la locul de trai, pentru a fi exclus din lista beneficiarilor de alocații sociale. Astfel, cu aceste acţiuni a îndeplinit toate obligațiunile şi acțiunile necesare în vederea beneficierii de facilități fiscale şi vamale la importul automobilului în interes personal cu destinație specială pentru persoana cu grad de dizabilitate pentru afecțiuni ale aparatului locomotor.

Reieșind din prevederile art. 20 alin. (4^1) Cod vamal, art. 49 alin. (3) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, art. 124 alin. (14) Codul fiscal, pct. 17 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație special, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 474/2016 din 20 aprilie 2016, reclamantul menționează că reprezentantul său ***** a depus toate actele necesare menţionate în pct. 17 al Regulamentului şi a întreprins toate acțiunile menţionate în Regulament şi Anexele acestuia.

Ulterior, la finele anului 2022, mai exact la data de 29 noiembrie 2022, prin intermediul scrisorii nr. 28/24-18164, Valentin Răileanu a fost informat de către reprezentanții Biroului Vamal Centru despre faptul efectuării unui control de reverificare a corectitudinii acordării tratamentului tarifar favorabil şi respectării destinației finale „cod scutire 975”, faţă de persoana fizică Valentin Răileanu.

Totodată, prin notificarea menționată a fost informat că în cadrul controlului ulterior s-au stabilit iregularități, iar în temeiul art. 202^2 alin. (5) Cod Vamal nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000 a fost întocmit procesul-verbal de reverificare a

declarațiilor vamale nr. 140.22/2-R din 29 noiembrie 2022, cu remiterea copiei spre cunoștință.

Luând cunoștință cu procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 140.22/2-R din 29 noiembrie 2022, consideră că inspectorul principal SCU, Ala Surguci, care a verificat şi a emis procesul-verbal menționat, greșit a interpretat normele legale ce permit introducerea şi plasarea sub regim vamal de import a mijloacelor de transport, indiferent de termenul lor de exploatare, unități de transport importate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor, din categoria cărora face parte şi Valentin Răileanu în baza actelor permisive care au fost prezentate prin reprezentantul ***** la momentul vămuirii mijlocului de transport de model *****, șasiu *****, anul fabricării 2001, cu capacitatea cilindrică 2148 cm^3, diesel, greutatea 1590 kg, cu valoarea mărfii în vamă de 30000,00 lei, procurat din Lituania, faţă de care corect a fost aplicat tratamentul tarifar favorabil (scutirea 975) prevăzut de art. 28 lit. z) pct. 1 din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, şi art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod fiscal şi în raport cu Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 474/2016, la momentul vămuirii şi a importului mijlocului de transport pe teritoriul R.M.

Totodată, consideră că același inspector a ajuns la o concluzie greșită cu privire la faptul că mijlocul de transport ce aparține lui Valentin Răileanu, care a beneficiat de scutirea la plata accizelor a taxelor de import şi a taxelor vamale, a fost înstrăinat sau dat în locațiune unor persoane terțe, drept fapt invocând şi informația din sistemul informațional al Serviciului Vamal şi informația din baza de date ale Poliției de Frontieră în perioada anilor 2019-2022, aferent traversării frontierei de stat, constatând că la volanul mijlocului de transport nu s-a aflat cet. Valentin Răileanu, ci persoane străine, iar conform sesizării şi informației primite din partea Direcției de Asistenţă Socială şi Protecție a Familiei a Consiliului raional Fălești, fiindu-le comunicat că persoană abilitată cu atribuții de însoțire/îngrijire a lui Valentin Răileanu nu a fost desemnată.

Menționează că conform răspunsului nr. 2245 din 19 decembrie 2022, oferit de către Șeful Direcției Generale Asistenţă Socială şi Protecție a Familiei şi a Copilului al Consiliului Raional Fălești, dna Emilia Ciobanu, în baza actelor eliberate de APL comuna Pruteni şi a afirmațiilor beneficiarului Valentin Răileanu, locuitor al satului Valea Rusului, confirmă faptul că ***** își realizează sarcinile de însoțitor din anul 2019 în corespundere cu regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscal şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială.

Mai mult, în acest sens de către șeful Direcției Generale Asistenţă Socială şi Protecția Familiei şi a Copilului, la data de 13 decembrie 2022 a fost eliberat şi certificatul confirmativ privind abilitarea persoanei cu atribuții de însoțire/ îngrijire

a persoanei cu dizabilități locomotorii, pe numele lui *****, care este abilitat cu atribuții de însoțire a lui Valentin Răileanu, fiind persoană cu dizabilități locomotorii.

Drept urmare, cu referire la cele două ieșiri/intrări peste frontiera de stat a R.M., operate cu mijlocul de transport de model ***** cu numărul de înmatriculare***** cu numărul la șasiu *****, comunică că la prima ieșire din data de 19 decembrie 2019, ora 22:30, la volanul mijlocului de transport s-a aflat ***** care este un prieten de al lui *****, însoțitorul lui Valentin Răileanu care s-a aflat la acel moment la volanul întâmplător, deoarece până în postul vamal Sculeni, mijlocul de transport a fost condus de către însăși persoana abilitată cu atribuții de însoțire a persoanei cu dizabilități locomotorii, şi anume, *****, care se deplasa spre orașul Iași (RO) unde urma a prelua un cărucior pentru persoane cu dizabilități locomotorii, și anume, o donație pentru Valentin Răileanu, însă din cauza că la momentul prezentării actelor la postul vamal Sculeni, ieșind din automobilul menționat, fiind conducătorul acestui autoturism, s-a alunecat fiind ghețuș şi şi-a lovit puternic mâna dreaptă, astfel, fiind îndemnat de către polițistul de frontieră ce verifica la acel moment actele ca să cedeze dreptul de a conduce mijlocul de transport prietenului său ce-l însoțea pe ultimul, şi anume, *****, fapt ce s-a şi produs, fără ca ***** la acel moment să reflecte asupra faptului că se va produce careva interpretări nejustificate şi care ar putea lua o poziție diferită decât ceea ce în realitate s-ar fi produs. În extrasul de la Poliţia de Frontieră anexat la procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale, se observă că anume la data de 19 decembrie 2019, *****, având atribuțiile de însoțire şi dreptul de a conduce mijlocul de transport menționat, s-a aliat în același automobil, însă din circumstanțele descrise în calitate de pasager fără careva intenții sau previziune că ar încălca careva prevederi legale, şi anume, cele invocate în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 140.22/2-R din 29 noiembrie 2022, cedând dreptul de a conduce mijlocul de transport menționat unei alte persoane care îl însoțea la acel moment, reieșind din motivele invocate.

Totodată, la întoarcerea în Republica Moldova, care a avut loc la doar două zile, de asemenea, același conducător auto ***** s-a aflat la volanul mijlocului de transport, reieșind din motivele şi circumstanțele invocate.

A doua oară la doar o săptămână de la prima ieșire/intrare pe teritoriul Republicii Moldova *****, având atribuții de însoțire a persoanei cu dizabilități locomotorii şi dreptul de a conduce mijlocul de transport de model *****, cu numărul de înmatriculare***** a ieșit prin punctual vamal Sculeni al R.M. mergând în România pentru a face rost de căruciorul necesar lui Valentin Răileanu, care din motive independente de voința s-a nu a fost posibil de a fi adus la data de 21 decembrie 2019. Drept urmare ultimul a revenit la data de 09 ianuarie 2020 pe teritoriul R.M., fapt ce demonstrează că mijlocul de transport care a beneficiat de

careva facilități vamale şi fiscale la importul acestuia pe teritoriul R.M., este folosit doar în interesul lui Valentin Răileanu, fiind şi până la ziua de azi în proprietatea ultimului.

În concluzie, consideră neargumentate interpretările şi poziția inspectorului principal SCU, Ala Surguci, menținute în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 140.22/2-R din 29 noiembrie 2022, în raport cu mijlocul de transport de model ***** cu nr. șasiu ***** şi în raport cu persoanele ce s-au aflat la conducerea acestuia şi cu persoana proprietar al acestui mijloc de transport.

Ulterior, prin citația de reverificare emisă cu nr. 19559 din 20 decembrie 2022 de către Şeful Biroului Vamal Centru, Sergiu Gheorghiţa, în adresa lui Valentin Răileanu fiind indicată o adresă greșită, ultimul a fost informat despre necesitatea prezentării la data de 30 decembrie 2022, ora 11:00 în incinta Biroului Vamal Centru al Serviciului Vamal pentru a fi informat pe marginea rezultatelor controlului de reverificare şi a deciziei de regularizare.

Menționează că la data solicitată, ultimul s-a prezentat, punând la dispoziția reprezentanților Biroului Vamal Centru mai multe copii ale actelor confirmative ce descriu acțiunile şi circumstanțele menţionate, totodată fiind prezentate şi copii de pe certificatele confirmative ale persoanei abilitate cu atribuții de însoțire a persoanei cu dizabilități locomotorii, şi anume, certificate confirmative că ***** are dreptul să conducă mijlocul de transport înmatriculat pe numele lui Valentin Răileanu, şi scutit de taxele de import, în numele şi interesul a ultimului.

Mai târziu, în urma răspunsului nr. 28/24-49 din 04 ianuarie 2023 venit din partea șefului adjunct al Biroului Vamal Centru, Vladimir Cebanenco în adresa reprezentantului *****, ce acționează cu atribuții de însoțire a persoanei cu dizabilități locomotorii în interesele lui Valentin Răileanu, ultimii au fost informați că pentru o examinare mai amplă a dezacordului la procesul-verbal de verificare a declarației vamale nr. 140.22/2-R din 29 noiembrie 2022 şi examinarea tuturor actelor confirmative prezentate Biroului Vamal Centru, în temeiul art. 60 Cod administrativ, termenul de examinare a dezacordului se va extinde cu 60 de zile, iar asupra datei prezentării la Biroul Vamal Centru vor fi anunțați.

La data de 10 martie 2023 a fost emisă citația de reverificare nr. 4260 şi transmisă în adresa lui Valentin Răileanu, fiind invitat la data de 17 martie 2023, ora 15:00 în cadrul Biroului Vamal Centru al Serviciului Vamal pentru a fi informat despre rezultatele controlului de reverificare şi asupra deciziei de regularizare.

Avocatul învederează că reclamantul fiind în vârstă înaintată, fiind mobilizat la pat, fiindu-i amputat un picior de la pulpă, neavând pregătirea necesară, nefiind informat despre însemnătatea actelor remise în adresa sa şi nefiind cunoscut cu efectele neprezentării, doar a semnat recepționarea scrisorilor de la Oficiul poștal, însă fără a informa persoana abilitată cu atribuții de însoțire despre necesitatea

prezentării şi fără a aprecia esența actelor primite, ceea ce a făcut ca ultimul să nu să se prezinte la data şi ora citată.

Remarcă faptul că până la acel moment toate actele şi citațiile emise de către angajații Biroului Vamal Centru erau trimise pe adresa poștală a lui *****, ceea ce a făcut posibilă recepționarea şi prezentarea ultimilor la Biroul Vamal Centru la data indicate în acele scrisori, însă de data aceasta consideră că s-a trimis intenționat la adresa lui Valentin Răileanu, raionul Fălești, satul Valea Rusului, fapt ce a şi făcut neprezența ultimului şi a reprezentantului lui la ora şi data solicitată şi în consecință emiterea actelor administrative nefavorabile lui Valentin Răileanu.

Drept urmare a celor menţionate, la data de 22 martie 2023 prin scrisoarea emisă cu nr. 28/24-5294 din 22 martie 2023 în adresa lui Valentin Răileanu, raionul Fălești, satul Valea Rusului, a fost remisă decizia de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023, prin care Valentin Răileanu a fost impus la achitarea suinei de 115621,38 lei, cu tot cu penalități, constituind taxele vamale de import şi a accizelor la importul mijlocului de transport de model ***** șasiu nr. *****, anul fabricării 2001, cu capacitatea cilindrică 2148 cm^3, diesel, automobil care în anul 2019 a fost scutit de taxele de import fiind favorizat Valentin Răileanu la achitarea taxelor vamale la importul autoturismului cu destinație specială, importat în interesele lui Valentin Răileanu, fiind persoană cu dizabilități cu afecțiuni ale aparatului locomotor.

De asemenea, reieșind din cele menţionate, mai târziu la data de 26 aprilie 2023 prin scrisoarea nr. 28/24-7452 a fost notificat Valentin Răileanu despre emiterea Deciziei nr. 39 din 26 aprilie 2023 privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal.

Remarcă că această notificare şi Decizia nr. 39 a fost adusă la cunoștința lui Valentin Răileanu şi lui ***** abia la data de 23 mai 2023, deoarece poștașul în momentul prezentării scrisorii nu a explicat ultimului despre importanța acestei scrisori şi acțiunile ce urma a fi întreprinse.

Luând cunoștință cu Decizia de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023 şi cu Decizia nr. 39 din 26 aprilie 2023 privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, consideră că ambele acte administrative emise de către funcționarii Biroului Vamal Centru sunt ilegale şi nemotivate fiind pasibile de a fi anulate de către instanţa de judecată. Astfel, constată dreptul încălcat ca fiind emiterea de către Biroul Vamal Centru al Serviciului Vamal al R.M. a unor decizii ilegale (decizia de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023 şi decizia nr. 39 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale din 26 aprilie 2023) în baza unor interpretări neargumentate şi eronate a prevederilor Codului vamal şi Codului fiscal, decizii care urmează a fi anulate de către instanţa de judecată.

La 29 mai 2023 în adresa Serviciului Vamal al Republicii Moldova a fost expediată prin intermediul secretariatului Serviciului Vamal cererea prealabilă prin care a fost solicitată anularea actelor administrative individuale nefavorabile lui Valentin Răileanu, şi anume, anularea Deciziei de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023 şi a Deciziei nr. 39 din 26 aprilie 2023 prin care a fost declanșată procedura de executare silită a obligației vamale, emise de către conducerea şi funcționarii Biroului Vamal Centru al Serviciului Vamal al R.M.

Serviciul Vamal al R.M., reieșind din faptul că a recepționat cererea prealabilă la data de 29 mai 2023, certificat prin ștampila Serviciului Vamal, urma ca până la data de 13 iunie 2023 să expedieze decizia luată în urma soluționării cererii prealabile, în adresa reclamantului, lucru ce nu a fost tăcut.

Drept urmare, reclamantul neavând altă cale decât adresarea în instanţa de judecată pentru soluţionarea prezentei cereri, în procedura contenciosului administrativ, respectând astfel procedura prealabilă de adresare în instanţa de judecată.

În drept, își întemeiază acţiunea în baza prevederilor art. art. 3, 9, 10, 21, 23, 25, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 191, 193, 196, 206), 208, 209, 211, 212, 221, 224 Cod administrativ, art. 20 alin. (4^1) Cod vamal, art. 124 alin. (14) Cod fiscal, art. 82, 94 Cod de procedură civilă şi art. 49 din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.

Cere reclamantul Valentin Răileanu anularea în totalitate a actelor administrative individuale emise de către Biroul Vamal Centru al Serviciului Vamal al Republicii Moldova, şi anume, Decizia de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023 şi Decizia nr. 39 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale din 26 aprilie 2023, ca fiind ilegale şi nefondate, încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 10000 lei şi a altor cheltuieli de judecată după caz, care vor fi certificate şi probate în instanţa de judecată.

La data de 26 iulie 2023 pârâtul Serviciul Vamal a depus referință, prin care indică că consideră neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Răileanu.

Indică că Secția control ulterior a Biroului Vamal Centru al Serviciului Vamal, în baza art. 1, alin. (21^1), art. 181^1, art. 185 alin. (1) lit. e^1), art. 202, Capitolul V, Secțiunii 29^1 Cod vamal al Republicii Moldova nr. 1149- XIV din 20 iulie 2000, HG nr. 1000 din 17 octombrie 2018, punctele 53, 54 lit. b), 55 lit. d), 59 lit. a)-c), 61, 62, 63, 64 ale HG nr. 1140 din 02 noiembrie 2005, punctul 7 din anexa nr. 3 a HG nr. 4 din 02 ianuarie 2007, art. 154, 155 Cod fiscal nr. 1163- XIII din 24 aprilie 1997, a efectuat în perioada 16 noiembrie 2022-28 noiembrie 2022, controlul ulterior prin RDVP la persoana fizică Valentin Răileanu.

În urma efectuării controlului s-a constatat, că conform formularului tipizat TV-14 Chitanța seria AC nr. 334119 cu numărul de înregistrare I 1223 din 10 septembrie 2019 a fost importat mijlocul de transport de model *****, șasiu nr. *****, anul fabricării 2001, capacitatea cilindrică 2 148 cm^3, diesel, greutatea 1590 kg, cu valoarea mărfii în vamă de 30000,00 lei, procurat din Lituania, fiind aplicat tratamentul tarifar favorabil (scutirea 975), prevăzut de art. 28 lit. z) pct. 1) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod fiscal, Hotărârea Guvernului nr. 474/2016.

Prin urmare, la momentul depunerii declarației vamale au fost prezentate următoarele acte: - Declarația vamală DV-6 întocmită de Valentin Răileanu, - copia buletinului de identitate a lui Valentin Răileanu, - certificatul de înregistrare nr. ***** a mijlocului de transport de model *****, - contract de vânzare-cumpărare din 03 septembrie 2019, încheiat în municipiul Kazlu Ruda, Lituania, între agentul economic MB „Kamarada LT", înregistrat în Lituania, c/f 305160047, şi persoana fizică Valentin Răileanu, - Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate, seria C *****din 22 august 2019, eliberat de către Ministerul Sănătății, Muncii şi Protecției Sociale, Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilității şi Capacității de Muncă, inclusiv Concluzia nr. ***** privind necesitatea deservirii cu transport, - copia certificatului privind solicitarea beneficiarului de a renunța la compensația pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale şi vamale nr. 2 din 02 septembrie 2019, eliberat de către Direcția de Asistentă Socială şi Protecție a Familiei, Consiliul Raional Fălești, - copia declarației pe propria răspundere a beneficiarului, persoană cu dizabilități locomotorii severe din 09 septembrie 2019, anexă nr. I la Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, prin care ultimul se obligă: a) să utilizeze mijlocul de transport nemijlocit conform destinației finale, b) să nu comercializeze, transmită în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijlocul de transport importat, c) să înmatriculeze mijlocul de transport în termenul stabilit, d) să informeze Serviciul Vamal, în cazul în care mijlocul de transport a fost înstrăinat în una din modalitățile menţionate la lit. b), - Copia declarației-angajament a persoanei terțe (*****) din 09 septembrie 2019, anexa 3 la Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială.

În baza documentelor prezentate la postul vamal Sculeni 2010 a fost întocmit formularul tipizat TV-14 chitanța AC nr. 334119 din 10 septembrie 2019 de percepere a obligațiilor vamale de la persoanele fizice. La momentul declarării, autoturismul menționat supra, a beneficiat de tratament tarifar favorabil „cod scutire 975", scutiri aplicate la importul mijloacelor de transport cu titlu gratuit, destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor

în temeiul prevederilor art. 49 alin. (3) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, clasificate la poziția tarifară 8703, prevăzut de art. 28 lit. z) pct. 1 al Legii nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997, art. 124 alin. (14) pct. 1) al Legii nr. 1163 din 24 aprilie 1997, Hotărârea Guvernului nr. 474 din 20 aprilie 2016.

Verificând informația din sistemul informațional al Serviciului Vamal şi baza de date a Poliției de Frontieră în perioada 2019-2022 despre traversarea frontierei de stat s-a constatat că la volanul mijlocului de transport de marca *****cu numărul de înmatriculare *****, vin cod ***** au fost înregistrați următorii șoferi:

- pe sensul ieșire din R.M. în data 19 decembrie 2019, ora 22:30, *****;
- pe sensul intrare în R.M. la data de 21 decembrie 2019, ora 09:51, *****;
- pe sensul ieșire din R.M. în data de 28 decembrie 2019, ora 09:28, *****;
- pe sensul intrare în R.M. la data de 09 ianuarie 2020, ora 07:58, *****.

Subsecvent, conform extrasului din SI „Frontiera", s-a stabilit că la nici o traversare a frontierei de stat în calitate de șofer sau pasager nu a fost prezent Valentin Răileanu, conform pct. 28 din Hotărârea Guvernului nr. 474/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, care expres denotă, că se permite conducerea mijloacelor de transport introduse în condiţiile menţionate la art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod fiscal nr. 1163/1997, art. 28 lit. z) pct. 1 din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal şi pct. 11 subpct. 1) din nota la anexa nr. 2 la aceeași lege, art. 20 alin. (41) pct. 1) Cod vamal, doar de către persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuții de însoțire/ îngrijire a acestora, împuternicite cu acest drept în baza certificatului eliberat de către structura teritorială de asistentă socială, conform anexei nr. 4 la prezentul Regulament.

Prin prisma riscului de transmitere în posesie/folosință a mijlocului de transport cu destinație specială, s-a solicitat de la Direcția Generală Asistenţă Socială şi Protecție a Familiei, informații privind persoanele abilitate cu atribuții de însoțire/ îngrijire a persoanei cu dizabilități locomotorii dlui Valentin Răileanu.

Prin urmare, prin scrisoarea nr. 1716 din 27 decembrie 2021, Direcția Generală de Asistenţă Socială şi Protecție a Familiei Fălești a comunicat faptul că persoana abilitată cu atribuții de însoțire/îngrijire a dlui Valentin Răileanu nu a fost desemnată.

Potrivit prevederilor art. 20 alin. (4^1) pct. 1) Cod vamal, se permite introducerea şi plasarea sub regim vamal de import a mijloacelor de transport, indiferent de termenul lor de exploatare: - importate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor în temeiul art. 49 alin. (3) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, clasificate la poziția tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de până la

2500 cm^3 inclusiv, beneficiarii şi persoanele terțe nu pot comercializa, dona, transmite prin moștenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosință, transmite în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menţionate.

În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, sumele TVA, accizele, taxa vamală şi taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se calculează şi se achită de către beneficiar sau de către persoana terță, în funcție de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import, de valoarea în vamă a mijloacelor de transport şi/sau de capacitatea cilindrică a motorului la data importului.

Conform art. 124 alin. (14) Cod fiscal, pot beneficia de facilitatea fiscală atât beneficiarii, cu condiția utilizării mijloacelor de transport menţionate exclusiv în conformitate cu destinația lor finală, cât şi persoanele terțe care au importat aceste mijloace de transport către beneficiari. Beneficiarii şi persoanele terțe nu pot comercializa, dona, transmite prin moștenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosință, transmite în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menţionate. În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, sumele TVA, accizele, taxa vamală şi taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se calculează şi se achită de către beneficiar sau de către persoana terță, în funcție de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regim vamal de import, de valoarea în vamă a mijloacelor de transport şi/sau de capacitatea cilindrică a motorului la data importului.

Conform pct. 28 a Hotărârii Guvernului nr. 474 din 20 aprilie 2016, se permite conducerea mijloacelor de transport introduse în condiţiile menţionate la art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod fiscal, art. 28 lit. z) pct. 1) din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal şi pct. 11 subpct. 1) din nota la anexa nr. 2 la aceeași lege, art. 20 alin. (41)pct. 1) Cod vamal al Republicii Moldova nr. 1149/2000, doar de către persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuții de însoțire/ îngrijire a acestora, împuternicite cu acest drept în baza certificatului eliberat de către structura teritorială de asistență socială, conform anexei nr. 4 la prezentul Regulament.

În condiţiile pct. 6 Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 474 din 20 aprilie 2016, în cazul în care beneficiarul facilităților fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială sau persoana terță nu respectă prevederile art. 103 alin. (96) şi art. 124 alin.(14) Cod fiscal nr. 1163/1997, art. 28 lit. z) din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal şi pct. 11 din nota la anexa nr. 2 la aceeași lege, art. 20 alin. (41) Cod vamal al Republicii Moldova nr. 1149/2000, sumele TVA, accizele, taxa vamală şi taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se vor calcula şi se vor

achita de către cel care a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import, beneficiarul sau persoana terță, din valoarea în vamă a mijloacelor de transport şi/sau din capacitatea cilindrică a motorului la data importului, conform prevederilor art. 1275 Cod vamal al Republicii Moldova. în cazul mijloacelor de transport prohibite se aplică cota accizei stabilită pentru vârstă maximă admisibilă.

În rezultatul transmiterii în posesie/folosință autoturismul de marca *****numărul de înmatriculare *****, vin cod ***** altor persoane decât cele prevăzute cu drept de a conduce mijloace de transport se denotă că persoana fizică supusă controlului ulterior Valentin Răileanu nu a respectat legislația cu privire la destinația finală a mijlocului de transport importat cu facilități vamale şi fiscale, fapt confirmat prin traversarea frontierei a mijlocului de transport cu șoferi lipsiți de certificate privind persoana abilitată cu atribuții de însoțire/ îngrijire. Conform prevederilor art. 103 alin. (9) şi art. 124 alin. (14) Cod fiscal nr. 1163/1997, art. 28 lit. z) din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal şi pct. 1) din nota la anexa nr. 2 la aceeași lege, art. 20 alin. (4^1) Cod vamal al Republicii Moldova nr. 1149/2000, în cazul în care beneficiarul facilităților fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială sau persoana terță nu respectă prevederile legale atunci sumele TVA, accizele, taxa vamală şi taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se vor calcula şi se vor achita de către cel care a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import, beneficiarul sau persoana terță, din valoarea în vamă a mijloacelor de transport şi/sau din capacitatea cilindrică a motorului la data importului, conform prevederilor art. 127^3 Cod vamal al Republicii Moldova.

Astfel, în urma utilizării de către alte persoane a mijlocului de transport importat cu scutire de plata drepturilor de import, se încalcă principiul acordării facilității fiscale şi vamale prin nerespectarea destinației finale a mijlocului de transport.

În temeiul art. 127^5 alin. (1) lit. c), art. 127^{13}, art. 181^1, art. 202^2, art. 202^3, art. 202^7 Cod vamal nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000, a fost întocmită decizia de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023, urmare a căreia au fost recalculate şi încasate obligații vamale în sumă totală de 115621,38 lei.

Referitor la argumentul reclamantului din cererea de chemare în judecată precum că la data de 13 decembrie 2022 a fost eliberat certificat confirmativ privind abilitarea persoanei cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilități pe numele lui *****, care este abilitat cu atribuții de însoțire a domnului Valentin Răileanu, învederează că certificatul respectiv a fost eliberat după vămuirea mijlocului de transport. De asemenea, declarația lui ***** prin care acesta își asumă îngrijirea lui Valentin Răileanu, datează cu 13 decembrie 2022, precum şi cererea lui Valentin Răileanu, prin care solicită să-i fie desemnată o

persoană pentru a fi însoțit în conducerea mijlocului de transport, este din data de 13 decembrie 2022.

În cazul depistării unor erori şi/sau divergențe între informațiile din declarațiile vamale şi cele din documentele verificate, ce conduc la apariția, modificarea şi/sau anularea obligației vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorul vamal prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale. În contextul dat, ținând cont de dispozițiile legale pre citate supra, în conformitate cu pct. 111 din Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 17 octombrie 2018, constatările din procesul verbal de reverificare a declarațiilor vamale au servit drept temei pentru emiterea deciziei de regularizare.

În baza celor expuse şi luând în considerație că biroul vamal este organ de drept al securității economice în sarcina căruia intră apărarea intereselor de stat, a pieței interne, acesta exercită controlul legalității importurilor/ exporturilor în cadrul tranzacțiilor economice externe în strictă conformitate cu legislația Republicii Moldova, luptă împotriva încălcărilor vamale şi asigură disciplina vamală, solicită respingerea acţiunii formulate de Valentin Răileanu împotriva Serviciul Vamal.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului Valentin Răileanu, avocatul Nicolae Roșca a susținut acţiunea din motivele de fapt şi de drept indicate, solicitând admiterea acesteia în sensul declarat.

În ședințele judecătorești reprezentanta pârâtului, Eugenia Candu nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, reiterându-și argumentele expuse în scris în textul referinței prezentate.

Examinând acțiunea depusă de către Valentin Răileanu cu actele anexate, referința și documentele dosarului administrativ, audiind explicațiile reprezentantului reclamantului acestuia și reprezentantului Serviciului Vamal, stabilind starea de fapt și starea de drept, instanța de judecată a ajuns la concluzia că acțiunea în contencios administrativ a reclamantului Valentin Răileanu împotriva Serviciului Vamal este admisibilă, dar neîntemeiată și pasibilă de fi respinsă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează

drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

La caz, actul contestat – deciziei de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023 și decizia nr. 39 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale din 26 aprilie 2023, sunt acte defavorabile reclamantului Valentin Răileanu, or, prin decizia contestată reclamantului i s-au impus obligații vamale suplimentare și s-au calculat penalități.

Potrivit art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În conformitate cu art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).

În conformitate cu art. 208 Cod administrativ, (1) în cazurile prevăzute de lege, pînă la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. (2) Dacă autoritatea publică competentă decide cu privire la cererea prealabilă, deşi termenul pentru depunerea cererii prealabile nu a fost respectat, acţiunea în contenciosul administrativ este oricum admisibilă. Această prevedere nu se aplică în cazul în care printr-un act administrativ individual este favorizat un terţ. (3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual. (4) O acţiune în realizare se admite numai dacă reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere prin care a solicitat realizarea, tolerarea sau omiterea unei acţiuni. (5) O acţiune în constatare este admisibilă numai dacă reclamantul s-a adresat anterior la autoritatea publică competentă cu cerere de constatare.

Reclamantul Valentin Răileanu a respectat procedura prealabilă prevăzută de lege, a depus la data de 29 mai 2023 cerere prealabilă împotriva deciziei de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023 și deciziei nr. 39 din 26 aprilie 2023, prin care a solicitat pe cale extrajudiciară anularea.

Reclamantul Valentin Răileanu, deoarece nu a primit răspuns la cererea prealabilă, în conformitate cu prevederile art. 209 Cod administrativ, la data de 21 iunie 2023 a depus acțiune în contencios administrativ privind anularea deciziei de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023 și deciziei nr. 39 din 26 aprilie 2023.

Respectiv, analizând circumstanțele speței în raport cu normele legale citate ce reglementează admisibilitatea acțiunii, instanța de judecată, neconstatând încălcarea de către reclamant a procedurii și termenului de depunere a acțiunii în contencios administrativ, precum și constatând faptul că actul contestatat este un act defavorabil reclamantului, constată că acțiunea este admisibilă, ceea ce impune examinarea fondului cauzei.

Obiect al contenciosului administrativ îl constituie verificarea legalității actelor administrative individuale defavorabile – decizia de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023 și decizia nr. 39 din 26 aprilie 2023 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale.

Noţiunea de „act administrativ” este reglementată în legaliația națională, cât şi în Rezoluţia (77) 31 Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voinţă, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcţii judiciare.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa cu o acțiune în contencios administrativ instanței competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art. 2 alin. (2) Cod administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu

contravine principiilor prezentului cod.

Conform art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ținându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Conform art. 6 Cod administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 11 Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia. Un act administrativ de acordare periodică a prestațiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestație se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În acord cu art. 16 Cod administrativ, dreptul discreționar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfăşurarea unei activități administrative arbitrare.

Conform art. 21 Cod administrativ, autoritățile publice şi instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice şi instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăților

persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

Conform art. 22 Cod administrativ, autoritățile publice şi instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform art. 30 Cod administrativ, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În conformitate cu art. 165 Cod administrativ, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiției. Daca autoritatea publică nu soluționează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiției. Nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată şi fără obligația de a respecta un termen.

În conformitate cu art. 225 alin. alin. (1)-(2) Cod administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Prin urmare, instanța constată în fapt că Secția control ulterior a Biroului Vamal Centru al Serviciului Vamal, în baza art. 1, alin. (21^1), art. 181^1, art. 185 alin. (1) lit. e^1), art. 202, Capitolul V, Secțiunii 29^1 Cod vamal al Republicii Moldova nr. 1149- XIV din 20 iulie 2000, HG nr. 1000 din 17 octombrie 2018, punctele 53, 54 lit. b), 55 lit. d), 59 lit. a)-c), 61, 62, 63, 64 ale HG nr. 1140 din 02 noiembrie 2005, punctul 7 din anexa nr. 3 a HG nr. 4 din 02 ianuarie 2007, art. 154, 155 Cod fiscal nr. 1163- XIII din 24 aprilie 1997 a efectuat în perioada 16 noiembrie 2022-28 noiembrie 2022, controlul ulterior prin RDVP la persoana fizică Valentin Răileanu.

În rezultatul efectuării controlului s-a constatat, că conform formularului tipizat TV-14 Chitanța seria AC nr. 334119 cu numărul de înregistrare I 1223 din 10 septembrie 2019, a fost importat mijlocul de transport de model *****, șasiu nr. *****, anul fabricării 2001, capacitatea cilindrică 2 148 cm^3, diesel, greutatea 1590 kg, cu valoarea mărfii în vamă de 30000,00 lei, procurat din Lituania, fiind aplicat tratamentul tarifar favorabil (scutirea 975), prevăzut de art. 28 lit. z) pct. 1) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod fiscal, Hotărârea Guvernului nr.474/2016.

La momentul depunerii declarației vamale au fost prezentate următoarele acte: - Declarația vamală DV-6 întocmită de Valentin Răileanu, - copia buletinului de identitate a lui Valentin Răileanu, - Certificatul de înregistrare nr. ***** a mijlocului de transport de model *****, - contract de vânzare-cumpărare din 03 septembrie 2019, încheiat în municipiul Kazlu Ruda, Lituania, între agentul economic MB „Kamarada LT", înregistrat în Lituania, c/f 305160047, şi persoana fizică Valentin Răileanu, - Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate, seria C *****din 22 august 2019, eliberat de către Ministerul Sănătății, Muncii şi Protecției Sociale, Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilității şi Capacității de Muncă, inclusiv Concluzia nr. ***** privind necesitatea deservirii cu transport, - copia certificatului privind solicitarea beneficiarului de a renunța la compensația pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale şi vamale nr. 2 din 02 septembrie 2019, eliberat de către Direcția de Asistentă Socială şi Protecție a Familiei, Consiliul Raional Fălești, - copia declarației pe propria răspundere a beneficiarului, persoană cu dizabilități locomotorii severe din 09 septembrie 2019, anexă nr. I la Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, prin care ultimul se obligă: a) să utilizeze mijlocul de transport nemijlocit conform destinației finale, b) să nu comercializeze, transmită în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijlocul de transport importat, c) să înmatriculeze mijlocul de transport în termenul stabilit, d) să informeze Serviciul Vamal, în cazul în care mijlocul de transport a fost înstrăinat în una din modalitățile menţionate la lit. b), - copia declarației-angajament a persoanei terțe (*****) din 09 septembrie 2019, anexa 3 la Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială.

În baza documentelor prezentate la Postul vamal Sculeni 2010 a fost întocmit formularul tipizat TV-14 chitanța AC nr. 334119 din 10 septembrie 2019, de percepere a obligațiilor vamale de la persoanele fizice. La momentul declarării autoturismul menționat a beneficiat de tratament tarifar favorabil „cod scutire 975", scutiri aplicate la importul mijloacelor de transport cu titlu gratuit, destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor în temeiul

prevederilor art. 49 alin. (3) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, clasificate la poziția tarifară 8703, prevăzut de art. 28 lit. z) pct. 1 al Legii nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997, art. 124 alin. (14) pct. 1) al Legii nr. 1163 din 24 aprilie 1997, Hotărârea Guvernului nr. 474 din 20 aprilie 2016.

Conform informației din sistemul informațional al Serviciului Vamal şi baza de date a Poliției de Frontieră în perioada 2019-2022 despre traversarea frontierei de stat, s-a constatat că la volanul mijlocului de transport de marca *****cu numărul de înmatriculare***** vin cod ***** au fost înregistrați următorii șoferi:

- pe sensul ieșire din R.M. în data 19 decembrie 2019. ora 22:30, *****;
- pe sensul intrare în R.M. la data de 21 decembrie 2019, ora 09:51, *****;
- pe sensul ieșire din R.M. în data de 28 decembrie 2019, ora 09:28, *****;
- pe sensul intrare în R.M. la data de 09 ianuarie 2020, ora 07:58, *****.

Subsecvent, conform extrasului din SI „Frontiera", se atestă că la nici o traversare a frontierei de stat în calitate de șofer sau pasager nu a fost prezent Valentin Răileanu, contrar prevederilor pct. 28 din Hotărârea Guvernului 474/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, care expres denotă, că se permite conducerea mijloacelor de transport introduse în condiţiile menţionate la art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod fiscal nr. 1163/1997, art. 28 lit. z) pct. 1 din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal şi pct. 11 subpct. 1) din nota la anexa nr. 2 la aceeași lege, art. 20 alin. (41) pct. 1) Cod vamal, doar de către persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuții de însoțire/ îngrijire a acestora, împuternicite cu acest drept în baza certificatului eliberat de către structura teritorială de asistentă socială, conform anexei nr. 4 la prezentul Regulament.

Totodată, instanţa reţine că conform scrisorii nr. 1716 din 27 decembrie 2021, Direcția Generală de Asistenţă Socială şi Protecție a Familiei Fălești a comunicat că persoana abilitată cu atribuții de însoțire/îngrijire a dlui Valentin Răileanu nu a fost desemnată.

Potrivit prevederilor art. 20 alin.(4^1) pct. 1) Cod vamal, se permite introducerea şi plasarea sub regim vamal de import a mijloacelor de transport, indiferent de termenul lor de exploatare: - importate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor în temeiul art. 49 alin. (3) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, clasificate la poziția tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de până la 2500 cm^3 inclusiv, beneficiarii şi persoanele terțe nu pot comercializa, dona, transmite prin moștenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosință, transmite în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menţionate.

În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, sumele TVA, accizele, taxa vamală şi taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se calculează şi se achită de către beneficiar sau de către persoana terță, în funcție de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import, de valoarea în vamă a mijloacelor de transport şi/sau de capacitatea cilindrică a motorului la data importului.

Conform art. 124 alin. (14) Cod fiscal, pot beneficia de facilitatea fiscală atât beneficiarii, cu condiția utilizării mijloacelor de transport menţionate exclusiv în conformitate cu destinația lor finală, cât şi persoanele terțe care au importat aceste mijloace de transport către beneficiari. Beneficiarii şi persoanele terțe nu pot comercializa, dona, transmite prin moștenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosință, transmite în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menţionate. În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, sumele TVA, accizele, taxa vamală şi taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se calculează şi se achită de către beneficiar sau de către persoana terță, în funcție de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regim vamal de import, de valoarea în vamă a mijloacelor de transport şi/sau de capacitatea cilindrică a motorului la data importului.

Conform pct. 28 al Hotărârii Guvernului nr. 474 din 20 aprilie 2016, se permite conducerea mijloacelor de transport introduse în condiţiile menţionate la art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod fiscal, art. 28 lit. z) pct. 1) din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal şi pct. 11 subpct. 1) din nota la anexa nr. 2 la aceeași lege, art. 20 alin. (41)pct. 1) Cod vamal al Republicii Moldova nr. 1149/2000, doar de către persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuții de însoțire/ îngrijire a acestora, împuternicite cu acest drept în baza certificatului eliberat de către structura teritorială de asistență socială, conform anexei nr. 4 la prezentul Regulament.

În condiţiile pct. 6 al Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 474 din 20 aprilie 2016, în cazul în care beneficiarul facilităților fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială sau persoana terță nu respectă prevederile art. 103 alin. (96) şi art. 124 alin.(14) Cod fiscal nr. 1163/1997, art. 28 lit. z) din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal şi pct. 11 din nota la anexa nr. 2 la aceeași lege, art. 20 alin. (41) Cod vamal al Republicii Moldova nr. 1149/2000, sumele TVA, accizele, taxa vamală şi taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se vor calcula şi se vor achita de către cel care a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import, beneficiarul sau persoana terță, din valoarea în vamă a mijloacelor de transport şi/sau din capacitatea cilindrică a motorului la data importului, conform

prevederilor art. 127^5 Cod vamal al Republicii Moldova. În cazul mijloacelor de transport prohibite se aplică cota accizei stabilită pentru vârstă maximă admisibilă.

În rezultatul transmiterii în posesie/folosință autoturismul de marca *****numărul de înmatriculare *****, vin cod *****, altor persoane decât cele prevăzute cu drept de a conduce mijloace de transport, se denotă faptul, că persoana fizică supusă controlului ulterior Valentin Răileanu nu a respectat legislația cu privire la destinația finală a mijlocului de transport importat cu facilități vamale şi fiscale, fapt confirmat prin traversarea frontierei a mijlocului de transport cu șoferi lipsiți de certificate privind persoana abilitată cu atribuții de însoțire/ îngrijire.

Conform prevederilor art. 103 alin. (96) şi art. 124 alin. (14) Cod fiscal nr. 1163/1997, art. 28 lit. z) din Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal şi pct. 1) din nota la anexa nr. 2 la aceeași lege, art. 20 alin. (4^1) Cod vamal al Republicii Moldova nr. 1149/2000, în cazul în care beneficiarul facilităților fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială sau persoana terță nu respectă prevederile legale atunci sumele TVA, accizele, taxa vamală şi taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se vor calcula şi se vor achita de către cel care a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import, beneficiarul sau persoana terță, din valoarea în vamă a mijloacelor de transport şi/sau din capacitatea cilindrică a motorului la data importului, conform prevederilor art. 127^3 Cod vamal al Republicii Moldova.

Astfel, în rezultatul utilizării de către alte persoane a mijlocului de transport importat cu scutire de plata drepturilor de import se încalcă principiul acordării facilității fiscale şi vamale prin nerespectarea destinației finale a mijlocului de transport.

În atare circumstanțe, în temeiul art. 127^5 alin. (1) lit. c), art. 127^{13}, art. 181^1, art. 202^2, art. 202^3, art. 202^7, Cod vamal nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000, Serviciul Vamal a întocmit decizia de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023, prin care au fost recalculate şi încasate obligații vamale în sumă totală de 115621,38 lei.

Referitor la argumentul reclamantului din cererea de chemare în judecată precum că la data de 13 decembrie 2022 a fost eliberat certificat confirmativ privind abilitarea persoanei cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilități, pe numele lui *****, care este abilitat cu atribuții de însoțire a domnului Valentin Răileanu, instanţa remarcă că certificatul respectiv a fost eliberat după efectuarea de către organul vamal a controlului în perioada 16 noiembrie 2022-28 noiembrie 2022. La fel și declarația lui ***** prin care acesta își asumă îngrijirea lui Valentin Răileanu, datează cu 13 decembrie 2022, precum şi cererea lui Valentin Răileanu, prin care solicită să-i fie desemnată o persoană pentru a fi însoțit în conducerea mijlocului de transport, este din data de 13 decembrie 2022.

La caz, instanţa consideră necesar de a menționa că conform art. 352 Cod vamal, (1) în vederea realizării controlului vamal, Serviciul Vamal efectuează controlul ulterior prin audit postvămuire sau reverificare a declarației vamale. Controlul ulterior se realizează pe o perioadă ce nu depășește termenul de prescripție stabilit la art.110. (2) Controlul ulterior se inițiază planificat, inopinat sau prin contrapunere. (3) Dacă în cadrul controlului ulterior s-a stabilit că dispozițiile ce reglementează regimul vamal respectiv au fost aplicate eronat, Serviciul Vamal întreprinde acţiuni de regularizare. (4) Serviciul Vamal stabilește imparțial toți factorii şi circumstanțele care vizează persoana supusă controlului şi din care rezultă apariția, modificarea (inclusiv micșorarea) sau anularea datoriei vamale. (5) Fără a aduce atingere prevederilor alin.(3), controlul ulterior se încheie printr-un raport dacă: a) persoana juridică în privința căreia urmează a fi inițiată sau a fost inițiată procedura de control ulterior a fost lichidată, iar întreprinzătorul individual a fost radiat din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali; b) persoana în adresa căreia urmează a fi inițiat sau a fost inițiat controlul ulterior nu este de găsit şi informația de care dispune Serviciul Vamal este insuficientă pentru efectuarea controlului. (6) În alte cazuri decât cele menţionate la alin.(5), un control ulterior se finalizează cu întocmirea actului de audit postvămuire sau a procesului-verbal de reverificare a declarației vamale, care se comunică în conformitate cu art.22. (7) În baza actelor menţionate la alin.(6) şi, după caz, a notei de constatare, în cazul apariției, modificării (inclusiv micșorării) sau anulării datoriei vamale, Serviciul Vamal emite decizia de regularizare. (8) Rezultatele controlului ulterior consemnate în actele prevăzute la alin.(6) sunt comunicate persoanei supuse controlului. Persoana supusă controlului este în drept să-şi exprime dezacordul cu rezultatele controlului ulterior în termen de 20 de zile de la comunicarea acestora, cu anexarea actelor justificative.

Articolul 354 Cod vamal, statuează că (1) controlul ulterior prin reverificarea declarației vamale, menționat la art.352 alin.(1), constă în verificarea declarării mărfurilor, a caracterului complet al informațiilor furnizate într-o declarație vamală, a existenței şi conformității documentelor justificative anexate la aceasta, a altor documente şi informații, după caz, aferente operațiunilor/mărfurilor verificate de care dispune persoana verificată, organul vamal sau alte instituții şi persoane, precum şi a mărfurilor, în cazul existenței acestora. Prin derogare de la Codul administrativ, reverificarea declarației vamale se inițiază fără înștiințarea prealabilă a persoanei supuse controlului şi se efectuează în termenul stabilit la art.110 din prezentul cod. (2) În cazul constatării unor erori şi/sau divergențe între informația din documentele prezentate în procesul vămuirii şi informațiile obținute în cadrul controlului sau al aplicării eronate a dispozițiilor ce reglementează regimul vamal respectiv, care duc la apariția sau modificarea datoriei vamale, Serviciul Vamal întocmește procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale menționat la art.

352 alin. (6) şi întreprinde acţiuni de regularizare. (3) Procesul-verbal de reverificare menționat la alin.(2) se comunică persoanei supuse controlului în termen de 10 zile din momentul întocmirii. (4) În cazul reverificării declarației vamale soldate cu confirmarea conformității acesteia, Serviciul Vamal întocmește un proces-verbal de reverificare a declarațiilor vamale şi îl comunică la solicitare persoanei controlate.

Astfel, raportând prevederile legale indicate la circumstanțele de fapt și de drept stabilite, ținând cont de faptul că, în speţă, au fost documentate încălcări a destinației finale ale mijlocului de transport, instanța conchide asupra temeiniciei deciziei de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023, precum şi a deciziei nr. 39 din 26 aprilie 2023 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale.

Totodată, instanţa învederează că în conformitate cu pct. 20 din decizia Curții Constituționale a Republicii Moldova de inadmisibilitate a sesizării nr. 167g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 1412 alin. (22) Cod vamal (clasificarea mărfurilor de către organele vamale), în urma unei abordări sistematice, Curtea constată că reverificarea unei declarații după eliberarea mărfii este o excepție de la principiul imuabilității declarațiilor vamale. Imuabilitatea declarațiilor vamale reprezintă un principiu fundamental al dreptului vamal, este un corolar al obligației de a face o declarație vamală corespunzătoare. 21. Curtea reține că normele legale contestate trebuie interpretate de către instanțele de judecată având în vedere și interconexiunea lor cu celelalte prevederi care reglementează raporturile juridice în spiritul garanțiilor constituționale ale previzibilității și protecției drepturilor părților. În acest context, din dispozițiile Codului vamal rezultă o regulă clară potrivit căreia liberul de vamă se acordă importatorului după validarea declarațiilor vamale sau după emiterea de către organul vamal a Deciziei de clasificare a mărfurilor și plata integrală a drepturilor de import (articolul 1412 alin. (1)-(2^1)).

De asemenea, Curtea menționează că reverificarea declarațiilor vamale este prevăzută și în Regulamentul Uniunii Europene nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Codului vamal al Uniunii, transpus în legislația națională în contextul executării angajamentelor asumate de Republica Moldova prin articolul 201 din Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană. Astfel, articolul 48 din Regulamentul UE nr. 952/2013 prevede că, în scopul controalelor vamale, autoritățile vamale pot verifica corectitudinea și caracterul complet al informațiilor furnizate într-o declarație vamală, o declarație de depozitare temporară, o declarație sumară de intrare, o declarație sumară de ieșire, o declarație de reexport sau o notificare de reexport, precum și existența, autenticitatea, corectitudinea și valabilitatea documentelor justificative, și pot examina contabilitatea declarantului și alte evidențe referitoare la operațiunile privind

mărfurile în cauză sau la alte operațiuni comerciale anterioare sau ulterioare implicând aceste mărfuri după acordarea liberului de vamă.

Prin urmare instanța conchide că Serviciul Vamal în urma efectuării controlului ulterior prin reverificarea declarației vamale a reclamantului Valentin Răileanu, fiind constatată nerespectarea legislației aferente destinației finale a mijlocului de transport importat cu facilități vamale şi fiscale, au şi survenit sancțiunea legală manifestată prin emiterea deciziei de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023.

În conformitate cu art. 224 alin.(1) lit. f) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

În lumina celor menționate, instanța consideră că dezideratele reliefate au fost respectate, iar argumentele invocate în suportul acțiunii nu întemeiată încât să determine ilegalitatea deciziei de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023 și deciziei nr. 39 din 26 aprilie 2023 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale.

Prin urmare instanța constată că autoritatea publică pârâtă și-a exercitat dreptul discreționar în conformitate cu prevederile art. 225 alin. (1) și alin. (2) Cod administrativ în limitele legale prevăzute și conform scopului acordat prin lege, astfel instanța va dispune a respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Răileanu împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind anularea deciziei de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023 și deciziei nr. 39 din 26 aprilie 2023 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale.

În conformitate cu art. 195, art. 224 alin. (1) lit. f), art. art. 231, 232 Cod administrativ, art. art. 236, 238-240 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Răileanu împotriva Serviciului Vamal privind anularea Deciziei de regularizare nr. 480 din 17 martie 2023 și Deciziei nr. 39 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale din 26 aprilie 2023.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Râşcani).

Președintele ședinței,

judecătorul Viorica Dodon